

Obec Liptovská Lúžna

Program odpadového hospodárstva Obce Liptovská Lúžna na roky 2016 - 2020

Apríl 2019

Obsah

<u>1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE PROGRAMU OBCE ŠTIAVNIČKA</u>	5
<u>2. CHARAKTERISTIKA AKTUÁLNEHO STAVU ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA</u>	6
LEGISLATÍVNY RÁMEC ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA.....	6
POVINNOSTI OBCE V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA	9
FINANCOVANIE ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA	9
2.1 DRUH, MNOŽSTVO A ZDROJ KOMUNÁLNYCH ODPADOV VZNIKNUTÝCH V PREDCHÁDZAJÚCOM OBDOBÍ.....	11
2.2. TRIEDENÝ ZBER KOMUNÁLNYCH ODPADOV.....	11
2.3 PREDPOKLADANÉ MNOŽSTVO VZNIKU KOMUNÁLNYCH ODPADOV A DROBNÉHO STAVEBNÉHO ODPADU	15
<u>3. VYHODNOTENIE PREDCHADZAJÚCEHO PROGRAMU</u>	16
3.1. VYHODNOTENIE CIEĽOV PREDCHÁDZAJÚCEHO PROGRAMU PRE VYBRANÉ DRUHY ODPADOV	17
<u>4. ZÁVAZNÁ ČASŤ PROGRAMU.....</u>	20
4.1 CIELE A CIEĽOVÉ SMEROVANIE V NAKLADANÍ S KOMUNÁLNYM ODPADOM PRÚDMI ODPADOV A OPATRENIA NA DOSIAHNUTIE STANOVENÝCH CIEĽOV	21
4.2 OPATRENIA NA ZABEZPEČENIE INFORMOVANOSTI OBYVATEĽOV O TRIEDENOM ZBERE A O VÝZNAME ZNAČIEK NA OBALOCH.....	22
4.3 ÚDAJE O SYSTÉME ZBERU KOMUNÁLNYCH ODPADOV A DROBNÝCH STAVEBNÝCH ODPADOV A O ZABEZPEČENÍ TRIEDENÉHO ZBERU KOMUNÁLNYCH ODPADOV	25
4.3.2 SPÔSOB ZBERU A PREPRAVY KOMUNÁLNYCH ODPADOV.....	26
4.3.3 NAKLADANIE S OBJEMNÝM ODPADOM A S ODPADOM Z DOMÁCNOSTI S OBSAHOM ŠKODLIVÍN ..	26
4.3.4 ZBER DROBNÉHO STAVEBNÉHO ODPADU	26
4.3.5 ZBER TRIEDENÉHO ZBERU ODPADOV.....	27
4.3.6 NAKLADANIE S BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÝM ODPADOM.....	30
<u>5. SMERNÁ ČASŤ PROGRAMU</u>	31
5.1 INFORMÁCIE O DOSTUPNOSTI ZARIADENÍ NA SPRACOVANIE JEDNOTLIVÝCH DRUHOV KOMUNÁLNYCH ODPADOV A TYPY SPRACOVATEĽSKÝCH ZARIADENÍ A SPRACOVANIE A RECYKLÁCIU ODPADOV	31
5.2. ÚDAJE O VYUŽÍVANÍ KAMPANÍ NA ZVYŠOVANIE POVEDOMIA OBYVATEĽSTVA V OBLASTI NAKLADANIA S KOMUNÁLNYMI ODPADMI.....	31
5.3 ROZSAH FINANČNEJ NÁROČNOSTI PROGRAMU	33
<u>6. INÉ.....</u>	33
6.1 POTVRDENIE SPRACOVATEĽA ÚDAJOV.....	33
6.1.1MENO SPRACOVATEĽA PROGRAMU:.....	33
6.1.2 POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV PODPISOM OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCA	33

7. PRÍLOHOVÁ ČASŤ.....	33
7.1 ROZHODNUTIE SPRÁVNÝCH ORGÁNOV -	33
7.2 PROTOKOLY O VYKONANÝCH KONTROLÁCH VO VECIACH ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA -..	33
Príloha č. 1 Množstvo komunálnych odpadov v rokoch 2010 – 2017 a spôsob nakladania	34
PRÍLOHA Č. 2 KATALÓG ODPADOV PRE KOMUNÁLNEHO ODPADY	38

Ú V O D

Program odpadového hospodárstva mesta na roky 2016 – 2020 (ďalej len „POH“) je vypracovaný v súlade s ust. § 10 ods. 2 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení jeho noviel a vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch. POH je strategický dokument, ktorý určuje smerovanie odpadového hospodárstva v obci Liptovská Lúžna na vytýčené obdobie.

Program obce vychádza z cieľov a opatrení definovaných v aktuálnom Programe odpadového hospodárstva Žilinského kraja na roky 2016 – 2020 a vyhlášky Okresného úradu Žilina 1/2019 zo dňa 11. 01. 2019, ktorou sa vyhlasuje záväzná časť Programu odpadového hospodárstva Žilinského kraja na roky 2016 – 2020.

POH pozostáva zo základných údajov programu, charakteristiky aktuálneho stavu odpadového hospodárstva, predpokladaného množstva vzniku komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu, vyhodnotenie predchádzajúceho programu a zo záväznej a smernej časti.

Záväzná časť POH obce obsahuje ciele a cieľové smerovanie v nakladaní s jednotlivými druhmi odpadov, opatrenia zamerané na zníženie množstva vzniknutých odpadov, osobitne na zníženie zmesového komunálneho odpadu, na zvýšenie podielu triedeného zberu komunálnych odpadov a ich následného zhodnotenia, znižovanie množstva biologicky rozložiteľného odpadu ukladaného na skládku odpadov, zvýšenie zhodnotenia komunálneho odpadu a opatrenia na zabezpečovanie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere komunálnych odpadov z obalov a o význame značiek na obaloch.

Smerná časť POH obce obsahuje informácie o dostupnosti zariadení na spracovanie komunálnych odpadov na území mesta, informácie o využívaní kampaní na zvyšovanie povedomia obyvateľov v oblasti nakladania s komunálnymi odpadmi a o potrebe triedeného zberu komunálnych odpadov.

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE PROGRAMU OBCE LIPTOVSKÁ LÚŽNA

Obec sa nachádza na dolnom Liptove, asi 15 km južne od Ružomberka v Lúžňanskej doline, zasadenej v severnej časti Nízkych Tatier. Obcou preteká riečka Lúžňanka, ktorá sa v Liptovskej Osade po vstupe do Revúckej doliny vlieva do Revúcej. Obcou vedie cesta z Liptovskej Osady, ktorá pokračuje do osady Železnô.

Obec patrí k najmladším obciam Liptova. Bola založená na šoltýskom práve. Pod šoltýstvom - škultéciou (villicatum, advocaliam) sa rozumelo dedičné richtárstvo, tj. správa obce a súdna kompetencia v drobnejších sporoch miestneho obyvateľstva. Šoltýs okrem správnej a súdnej moci dostal pozemok na výstavbu domu, väčšiu výmeru poľnohospodárskej pôdy ako ostatní obyvatelia, mal právo rybolovu a poľovačky, trhové právo, právo výseku mäsa, právo krčmy a mlyna. Povinnosťou šoltýsa bolo priviesť kolonistov a vyberať feudálnu rentu a dane. Šľachtický rod Thökölyovcov z Kežmarku získal sobášom Štefana Thökölyho st. s Katarínou Thurzovou rozsiahle majetky a stal sa aj majiteľom Oravského zámku. Začiatkom päťdesiatych rokov 17. storočia získal od Illésházyovcov hrad Likavu. Tieto majetky zdedil potom Štefan Thököly mladší. Predákom kolonistov, lokátorom, ktorého poverili osídliť pustú pôdu v Lúžňanskej doline sa stal Juraj Veselovský, pochádzajúci zo šoltýskej rodiny z obce Veselé na Orave. Osadníci pod jeho vedením sa roku 1669 prisťahovali a usadili na lúkach zvaných Lúžna. Štefan Thököly ml. z Kežmarku, hlavný župan Oravskej župy a držiteľ hradu Likava, 5. augusta 1670 na hrade Orava vydal zakladaciu listinu, v ktorej vytýčil chotár novej obce, ustanovil práva a povinnosti šoltýsa a ostatných obyvateľov. Chotár rozdelil na 25 usadlostí (zárebnky). Zakladacia listina je napísaná na tenkej koži (t.č. podlepená plátnom), v rozmeroch 52 x 70 cm a nachádza sa v Slovenskom národnom múzeu v Martine. Postupne do obce prichádzali Potkanovci, Chlepkovci a Svinkovci. Podľa ústneho podania kráľ Béla IV. po Tatárskom plienení tu usadil prvých obyvateľov. Či bolo pôvodne Poľského nie je isté. Tiež , keď 14.11.1370 Karol Róbert potvrdil Ružomberčanom mestské práva a určil chotár, sa v tomto dokumente spomína – kde sa rieka „Lúžna“ vlieva do Revúcej. Tiež v doklade Liptovského múzea sa spomína v roku 1406 procesia „Nová Lúžna“. I keď Thököly v zakladacej listine sľuboval Lúžňanom, že sa im nebudú upravovať a zvyšovať poddanské povinnosti, celý rad dokumentov jasne vykresľuje obraz feudálnej poroby a vykorisťovania. A tu sa ukázalo, že pravda a právo je len na strane pánov. Nastávajú protesty a pod veľkým tlakom panovníčka Mária Terézia rezolúciou v roku 1773 zrušila dedičné richtárstvo. Likavské panstvo dávalo rôzne príkazy a zákazy, kto ich nerešpektoval súdili ho a pokutovali pred pánskou súdnou stolicou v Kaštieli svätej Žofie v Ružomberku. Počet obyvateľov narastal (pre porovnanie: rok 1832 – 1801 obyvateľov, rok 1920 – 2196 obyvateľov) a úzke pásiky polí ich nestačili užiť, preto Lúžňania odchádzali za prácou do cudziny.

Zdroj: <https://www.liptovskaluzna.sk/historia/osidlenie/>

1.1 Názov obce:	Liptovská Lúžna
1.2 Identifikačné číslo obce:	00315397
1.3 Okres:	Ružomberok
1.4 Počet obyvateľov k 31. 12. 2018:	2791
1.5 Rozloha katastrálneho územia obce v km ² :	54,66
1.6 Obdobie, na ktoré sa program vydáva:	roky 2016 - 2020

2. CHARAKTERISTIKA AKTUÁLNEHO STAVU ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

Legislatívny rámec odpadového hospodárstva

Do 31. 12. 2015 sa vychádza zo zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „starý zákon o odpadoch“) a jeho vykonávacích predpisov. Štatistiku o komunálnych odpadoch zabezpečuje Štatistický úrad SR, kde databázovú základňu v zmysle definície komunálnych odpadov poskytujú obce. Štatistické spracovanie vzniku odpadov sa vykonáva podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Katalóg odpadov“).

Súčasný základný právny predpis popisujúci riadenie odpadového hospodárstva v SR definuje zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon o odpadoch“), ktorý nadobudol platnosť 1.1.2016. Tento zákon upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi, zodpovednosť za porušenie povinností na úseku odpadového hospodárstva.

Komunálne odpady sú odpady z domácnosti vznikajúce na území obce pri činnosti fyzických osôb a odpady podobných vlastností a zloženia, ktorých pôvodcom je právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ, okrem odpadov vznikajúcich pri bezprostrednom výkone činností tvoriacich predmet podnikania alebo činností právnickej osoby alebo fyzickej osoby - podnikateľa; za odpady z domácností sa považujú aj odpady z nehnuteľností slúžiacich fyzickým osobám na ich individuálnu rekreáciu, napríklad zo záhrad, chát, chalúp, alebo na parkovanie alebo uskladnenie vozidla používaného pre potreby domácnosti, najmä z garáží, garážových stojísk a parkovacích stojísk. Komunálnymi odpadmi sú aj všetky odpady vznikajúce v obci pri čistení verejných komunikácií a priestranstiev, ktoré sú majetkom obce alebo v správe obce, a taktiež pri údržbe verejnej zelene vrátane parkov a cintorínov, ktoré sú majetkom obce alebo v správe obce a ďalšej zelene na pozemkoch fyzických osôb.

Komunálne odpady vrátane oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu sa podľa Katalógu odpadov zaraďujú do skupiny 20 (viď prílohu č. 2).

Nakladanie a iné zaobchádzanie s odpadom je definované v ustanovení § 3 zákona o odpadoch. Odpadové hospodárstvo je súbor činností zameraných na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov a znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie a na nakladanie s odpadmi v súlade so zákonom. Hierarchiou odpadového hospodárstva je vyjadrené záväzné poradie priorit:

- a) predchádzanie vzniku odpadu,
- b) príprava na opätovné použitie,
- c) recyklácia,

- d) iné zhodnocovanie, napríklad energetické zhodnocovanie,
- e) zneškodňovanie.

Zhodnocovanie odpadu je činnosť, ktorej hlavným výsledkom je prospešné využitie odpadu za účelom nahradiť iné materiály vo výrobnej činnosti alebo v širšom hospodárstve, alebo zabezpečenie pripravenosti odpadu na plnenie tejto funkcie, zoznam činností zhodnocovania odpadu je uvedený v prílohe č. 1 zákona o odpadoch.

Zneškodňovanie odpadu je činnosť, ktorá nie je zhodnocovaním, a to aj vtedy, ak je druhotným výsledkom činnosti spätné získavanie látok alebo energie, zoznam činností zneškodňovania odpadu je uvedený v prílohe č. 2 zákona o odpadoch.

Pre účely tohto programu sú jednotlivé spôsoby nakladania vyhodnocované podľa činností zhodnocovania odpadov definovaných v prílohe č. 1 zákona o odpadoch a podľa činností zneškodňovania odpadov uvedených v prílohe č. 2 zákona o odpadoch.

Jedná sa o nasledovné činnosti zhodnocovania:

- R1 Využitie najmä ako palivo alebo na získavanie energie iným spôsobom.
- R2 Spätné získavanie alebo regenerácia rozpúšťadiel.
- R3 Recyklácia alebo spätné získavanie organických látok, ktoré sa nepoužívajú ako rozpúšťadlá (vrátane kompostovania a iných biologických transformačných procesov)^(*).
- R4 Recyklácia alebo spätné získavanie kovov a kovových zlúčenín.
- R5 Recyklácia alebo spätné získavanie iných anorganických materiálov^(**).
- R6 Regenerácia kyselín a zásad.
- R7 Spätné získavanie komponentov používaných pri odstraňovaní znečistenia.
- R8 Spätné získavanie komponentov z katalyzátorov.
- R9 Prečisťovanie oleja alebo jeho iné opätovné použitie.
- R10 Úprava pôdy na účel dosiahnutia prínosov pre poľnohospodárstvo alebo na zlepšenie životného prostredia.
- R11 Využitie odpadov vzniknutých pri činnostiach R1 až R10.
- R12 Úprava odpadov určených na spracovanie niektorou z činností R1 až R11^(***).
- R13 Skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností R1 až R12 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku).^(****)

(*) Patrí sem aj splyňovanie a pyrolýza využívajúce zložky ako chemické látky.

(**) Patrí sem aj čistenie pôdy, ktorého výsledkom je jej obnova, a recyklácia anorganických stavebných materiálov.

(***) Ak neexistuje iný vhodný R-kód, môžu sem patriť predbežné činnosti pred zhodnocovaním vrátane predbežnej úpravy, okrem iného napríklad rozoberanie, triedenie, drvenie, stláčanie, peletizácia, sušenie, šrotovanie, kondicionovanie, opätovné balenie, separovanie, miešanie a zmiešavanie pred podrobením sa ktorejkoľvek z činností R1 až R11.

(****) § 3 ods. 5.

Činnosti zneškodňovania:

- D1 Uloženie do zeme alebo na povrchu zeme (napr. skládka odpadov).

- D2 Úprava pôdnymi procesmi (napr. biodegradácia kvapalných alebo kalových odpadov v pôde).
- D3 Hĺbková injektáž (napr. injektáž čerpatelných odpadov do vrtov, soľných baní alebo prirodzených úložísk atď.).
- D4 Ukladanie do povrchových nádrží (napr. umiestnenie kvapalných alebo kalových odpadov do jám, odkalísk atď.).
- D5 Špeciálne vybudované skládky odpadov (napr. umiestnenie do samostatných buniek s povrchovou úpravou stien, ktoré sú zakryté a izolované jedna od druhej a od životného prostredia).
- D6 Vypúšťanie a vhadzovanie do vodného recipienta okrem morí a oceánov.
- D7 Vypúšťanie a vhadzovanie do morí a oceánov vrátane uloženia na morské dno.
- D8 Biologická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z činností D1 až D12.
- D9 Fyzikálno-chemická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z činností D1 až D12 (napr. odparovanie, sušenie, kalcinácia).
- D10 Spaľovanie na pevnine.
- D11 Spaľovanie na mori.^(*)
- D12 Trvalé uloženie (napr. umiestnenie kontajnerov v baniach).
- D13 Zmiešavanie alebo miešanie pred použitím niektorej z činností D1 až D12.^(**)
- D14 Uloženie do ďalších obalov pred použitím niektorej z činností D1 až D13.
- D15 Skladovanie pred použitím niektorej z činností D1 až D14 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku).^(***)

(*) Táto činnosť je zakázaná právne záväznými aktmi Európskej únie a medzinárodnými dohovormi.

(**) Ak sa nehodí iný D-kód, môže to zahŕňať predbežné činnosti pred zneškodnením vrátane predbežnej úpravy, ako aj okrem iného napríklad triedenie, drvenie, stláčanie, peletizácia, sušenie, šrotovanie, kondicionovanie alebo separovanie pred akoukoľvek činnosťou označenou D1 až D12.

(***) § 3 ods. 5.

Na zjednodušenie boli jednotlivé činnosti nakladania s odpadmi zaradené do sedem skupín nasledovne:

Tab. 2.1 Skupiny nakladania s odpadmi

Skupina nakladania	Kód nakladania
zhodnocovania materiálové	R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11
zhodnocovania energetické	R1
zhodnocovanie iné	R12, R13
Skládkovanie	D1
zneškodňovanie spaľovaním bez energetického využitia	D10
zneškodňovanie iné	D2 - D9, D11 - D15
iný spôsob nakladania	DO*, Z**

*DO – odovzdanie odpadu na využitie v domácnosti

**Z – zhromažďovanie odpadov je dočasné uloženie pred ďalším nakladaním s nimi

Komunálne odpady vrátane oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu sa podľa Katalógu odpadov zaraďujú do skupiny 20 *Komunálne odpady (odpady z domácností a podobné odpady z obchodu, priemyslu a inštitúcií) vrátane ich zložiek triedeného zberu.*

Do skupiny 20 patria tieto podskupiny :

20 01 *Zložky komunálnych odpadov z triedeného zberu okrem 15 01*

20 02 *Odpady zo záhrad a z parkov vrátane odpadu z cintorínov*

20 03 *Iné komunálne odpady.*

POH obce sa vzťahuje len na obec, ktorej ročná produkcia komunálneho odpadu vrátane drobných stavebných odpadov je viac ako 350 ton, alebo počet obyvateľov je viac ako 1000.

POH obce musí zodpovedať hierarchii odpadového hospodárstva (pričom je kladený dôraz najmä na predchádzanie vzniku odpadu a následne na prípravu na opätovné použitie, až potom nasleduje recyklácia, iné zhodnocovanie, napríklad materiálové zhodnocovanie a ako posledné zneškodňovanie).

Povinnosti obce v oblasti odpadového hospodárstva

Obec je povinná zaviesť a zabezpečiť vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre:

- papier, plasty, kovy, sklo a viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky,
- biologicky rozložiteľné komunálne odpady okrem tých, ktorých pôvodcom je prevádzkovateľ kuchyne.

Náklady na činnosti nakladania so zmesovým komunálnym odpadom, drobným stavebným odpadom, ak v obci nebol zavedený množstvový zber drobného stavebného odpadu a biologicky rozložiteľným komunálnym odpadom, náklady triedeného zberu zložiek komunálneho odpadu, na ktoré sa nevzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, a náklady spôsobené nedôsledným triedením oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu, na ktoré sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, a náklady presahujúce výšku obvyklých nákladov podľa § 59 ods. 8 zákona o odpadoch, hradí obec z miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Financovanie odpadového hospodárstva

Od 1. januára 2014 nadobudla platnosť novela zákona č. 434/2014 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov v znení neskorších predpisov (zákon č. 587/2004 Z. z. a zákon č. 515/2008 Z. z.). Novela stanovuje poplatky za uloženie odpadov na skládku odpadov:

Tab. č. 2.2 Poplatky za uloženie odpadov na skládku odpadov v €/t

Položka odpadov/rok	2014	2015	2016
1. Inertný odpad, vytriedený stavebný odpad, zemina a kamenivo neobsahujúce nebezpečné látky, odpad zo sanácie skládok	0,33	0,33	0,33

2. Ostatný odpad okrem odpadu uvedeného v položkách 1, 3 a 5	6,64	6,64	6,64
3. Komunálne odpady po vytriedení menej ako štyroch zložiek	9,96	9,96	9,96
Komunálne odpady po vytriedení štyroch zložiek	5,98	5,98	5,98
Komunálne odpady po vytriedení piatich zložiek	4,98	4,98	4,98
4. Nebezpečný odpad okrem odpadu uvedeného v položke 6	33,19	33,19	33,19
5. Ostatný odpad	20	25	30
6. Nebezpečný odpad	45	52,50	60

Od 1. januára 2019 sa výška poplatku mení a závisí od úrovne vytriedenia komunálneho odpadu.

Tab. č. 2.3 Poplatky za uloženie odpadov na skládku odpadov v €/t

Položka	Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu x [%]	Sadzba za príslušný rok v eurách . t ⁻¹		
		2019	2020	2021 a nasledujúce roky
1	$x \leq 10$	17	26	33
2	$10 < x \leq 20$	12	24	30
3	$20 < x \leq 30$	10	22	27
4	$30 < x \leq 40$	8	13	22
5	$40 < x \leq 50$	7	12	18
6	$50 < x \leq 60$	7	11	15
7	$x > 60$	7	8	11

Obec Liptovská Lúžna triedi viac ako päť zložiek komunálnych odpadov, úroveň vytriedenia za rok 2018 bola 67,44 % a od 1.3.2019 platí poplatok v sume 7 €/t.

Obec Liptovská Lúžna v súčasnosti nakladá s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi v súlade so schváleným Dodatkom č. 1/2018 k všeobecne záväznému nariadeniu o nakladaní s komunálnym odpadom na území obce Liptovská Lúžna č. 2/2016 schváleným uznesením Obecného zastupiteľstva Obce Liptovská Lúžna pod číslom uznesenia 25/1/2018 zo dňa 14.12.2018 s účinnosťou dňom 01. 01. 2019.

2.1 Druh, množstvo a zdroj komunálnych odpadov vzniknutých v predchádzajúcom období

Tab. č. 2.1.1 Vývoj vzniku komunálnych odpadov od roku 2011 do roku 2018 v t/rok a % zhodnotenia

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Odpady spolu	474,07	475,35	444,21	426,795	431,28	415,9	510,88	1290,98
Z toho zhodnotené	122,36	105,99	92,91	90,045	92,07	100,98	134,67	870,662
Z toho zneškodnené	351,71	369,36	351,3	336,75	339,21	314,92	376,21	430,32
% zhodnotenia	25,81	22,30	20,92	21,10	21,35	24,28	26,36	67,44

Z pohľadu vývoja nakladania s komunálnymi odpadmi možno konštatovať, že percento zhodnocovania odpadov stagnuje a sa navyšuje sa v rokoch 2017 a 2018, keď z hodnoty 25,81 % v roku 2011 sa navýšilo v roku 2017 na hodnotu 26,36 %, v roku 2018 na hodnotu 67,44 % (je to spôsobené zberom biologicky rozložiteľného odpadu a kompostovaním v obci). Skládkovanie má však naďalej veľmi vysoký podiel na nakladanie s komunálnymi odpadmi.

Tab. č. 2.1.2 Celkové množstvo komunálneho odpadu uloženého na skládku na 1 obyvateľa

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Celkové množstvo (t)	351,71	369,36	351,3	336,75	339,21	314,92	376,21	420,32
Počet obyvateľov	2889	2874	2852	2848	2822	2810	2813	2791
kg/obyvateľ/rok	121,74	128,52	123,18	118,24	120,20	112,07	133,74	150,60

Z uvedeného vidieť, že množstvo komunálneho odpadu ukladaného na skládku sa znižovalo až na rok 2017 a 2018, kedy sa prejavil mierny nárast.

Vznik odpadov a nakladanie s komunálnymi odpadmi v obci Liptovská Lúžna v rokoch 2011 - 2018 sú uvedené v prílohe č. 1 tohto POH.

2.2. Triedený zber komunálnych odpadov

Na území obce Liptovská Lúžna je zavedený systém zberu komunálnych odpadov : kontajnerový a vrecový, kalendárový zber, intervalový zber a oddelený odpadu jednotlivých vytriedených zložiek komunálnych odpadov na území obce nasledovne:

Zber elektroodpadov z domácností - je zabezpečené 2 x do roka v mesiacoch apríl a október, (jarný a jesenný zber) na základe zmluvy s oprávnenou organizáciou na nakladanie s elektroodpadmi, s ktorou má obec zmluvu, resp. spätným zberom elektroodpadu distribútorom eletrozariadenia, alebo odovzdaním na zbernom dvore.

Zber odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov zbieraných spolu s obalmi (papier, sklo, plasty, kovy, viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky) - vykonáva sa na základe uzatvorenej zmluvy s Organizáciou zodpovednosti výrobcov pre odpady z obalov a odpadov z neobalových výrobkov zbieraných spolu s obalmi, ktoré sú súčasťou oddelene zbieraných zložiek komunálnych odpadov - 1 x mesačne zberovou spoločnosťou.

Papier – modré vrecia, alebo zberné nádoby s označením „Papier“ – ukladá sa v areáli ZŠ alebo do kontajnera v areáli zberného dvora

Plasty – žlté vrecia, alebo zberné nádoby s označením „Plast“, alebo do kontajnera v areáli zberného dvora

Kovy - červené vrecia, alebo do kontajnera v areáli zberného dvora

Viacvrstvový kombinovaný materiál na báze lepenky – žlté vrecia – triedia sa do vreca spolu s plastami

Sklo - zelené vrecia, alebo zberné nádoby s označením „Sklo“, alebo do kontajnera v areáli zberného dvora

Textil – do kontajnera označeného zberná nádoba na šatstvo.

Zber použitých prenosných batérií a akumulátorov a automobilových batérií a akumulátorov

Použitie prenosné batérie a akumulátory a automobilové batérie a akumulátory je zabezpečené zberom 2 x do roka v mesiacoch apríl a október, na základe zmluvy s oprávnenou organizáciou na nakladanie s batériami, s ktorou má obec zmluvu, resp. spätným zberom batérii distribútorom.

Nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom

Občania obce Liptovská Lúžna odpad zo zelene predovšetkým zhodnocujú vo vlastných kompostovacích zariadeniach, domácich kompostoviskách. Obec nezabezpečuje vykonávanie triedeného zberu biologicky rozložiteľného odoadu zo záhrad na svojom území pre obyvateľov obce, pretože najmenej 50 % obyvateľov kompostuje vlastný biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad a kuchynský odpad na svojich domácich kompostoviskách.

Zber biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácnosti sa nevykonáva. Obec Liptovská Lúžna si uplatňuje výnimku v zmysle § 81 ods. 21 písm. d) zákona o odpadoch.

Fyzická osoba – podnikateľ a právnická osoba, ktorá prevádzkuje zariadenie spoločného stravovania (prevádzkovateľ kuchyne) si samá zodpovedá za nakladanie s biologicky rozložiteľným kuchynským a reštauračným odpadom, ktorého je pôvodcom.

Vývoj triedeného zberu zložiek komunálnych odpadov v obci Liptovská Lúžna pre zložky komunálnych odpadov, pre ktoré bol zavedený triedený zber v tonách/rok:

Tab.č.2.2.1 Všetky zložky komunálnych odpadov, pre ktoré je zavedený triedený zber v tonách/rok

Kód odpad	Názov odpadu	Rok							
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
150104	Obaly z kovov	0	0	0	0,87	0	0	0	0
160103	Opotrebované pneumatiky					5,4			5,02
179900	Drobný stavebný odpad	42,97	37,09	34,24	41,99	37,16	0	0	0
200101	Papier a lepenka	13,45	15,06	13,14	12,36	10,65	12,14	25,49	15,64
200102	Sklo	45,1	47,1	49,9	50,19	54,3	59,01	58,21	65,18
200103	viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky (kompozity na báze lepenky)	0	0	0	0	0	2,29	5,31	3,41
200110	Šatstvo	5	4,9	4,2	2,1	2,25	2,15	0	0
200121	Žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	0	0	0	0	0	0	0	0,002
200123	Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhl'ovodíky	0,8	0,9	0	0	0	0	0	0
200134	Batérie a akumulátory iné ako uvedené v 20 01 33	0	0	0	0	0	0	0	0,15
200140	Kovy	6,17	4,9	3,96	3,72	4,11	9,5	12,86	11,83
200135	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia	0	0	0	0,005	0	0	0	0
200136	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako v 200121, 23 a 35	2,2	2,5	4,5	4,7	4,7	5,8	7,12	13,92
200139	Plasty	9,94	10,48	12,06	13,95	12,91	9,14	25,68	34,65
200201	Biologický rozložiteľný odpad	0	0	0	0	0	0	0	720,86
200308	Drobný stavebný odpad	0	0	0	0	0	4,52	55,63	17,43

Obec Liptovská Lúžna vykonáva zber zložiek uvedených v Tab.č.2.2.1, a to v rámci jarného a jesenného zberu alebo zberom na zbernom dvore. Pneumatiky nepatria do komunálneho odpadu, ale obec určila zberné miesto Dodatkom VZN 1/2018 na zbernom dvore, kde môžu občania pneumatiky doviezť .

Tab..č. 2.2.2 Triedený zber všetkých zložiek a vytriedenie na 1 obyvateľa v r. 2011-2018

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet obyvateľov	2889	2874	2852	2848	2822	2810	2813	2791
Vyseparované všetky zložky v t	125,63	122,93	122	129,885	131,48	104,55	190,3	888,092
Vyseparované všetky zložky na obyvateľa v kg	43,49	42,77	42,78	45,61	46,59	37,21	67,65	318,20

Množstvo vytriedeného komunálneho odpadu pri započítaní všetkých zložiek komunálneho odpadu sa v obci Liptovská Lúžna v rokoch 2011-2018 postupne zvyšovalo od 43,49 kg v roku 2011 až na hodnotu 46,59 kg v roku 2015. Nárast v rokoch 2017 a 2018 je zaznamenaný najmä z dôvodu triedeného zberu biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad a parkov.

Tab..č. 2.2.3 Triedený zber štyroch povinných zložiek podľa jednotlivých rokov r.2011-2018 a vytriedenie na 1 obyvateľa

Komodita	Rok							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Papier	13,45	15,06	13,14	12,36	10,65	12,14	25,49	15,64
Plasty	9,94	10,48	12,06	13,95	12,91	9,15	25,68	34,65
Sklo	45,1	47,1	49,9	50,19	54,3	59,01	58,21	65,18
Kovy	6,17	4,9	3,96	3,72	4,11	9,5	12,86	11,83
Spolu	74,66	77,54	79,06	80,22	81,97	89,8	122,24	127,3
Vyseparované zložky na obyvateľa v kg	25,84	26,98	27,72	28,17	29,05	31,96	43,46	45,61

V prípade množstiev klasických zložiek (papier, plasty, sklo, kovy) sa úroveň triedenia pohybovala od 25,84 kg na obyvateľa v roku 2011 až na 29,05 kg na obyvateľa v roku 2015 a v roku 2018 dosiahol 45,61 kg na obyvateľa. Množstvo vytriedeného komunálneho odpadu u povinných zložiek komunálneho odpadu narastá v rokoch 2011 – 2018 sa postupne zvyšovalo od 74,66 t v roku 2011 až na 127,3 t v roku 2018. V rokoch 2017 a 2018 stúpol zber papiera (je organizovaný ZŠ), zber plastov a kovov.

Podľa súčasne platnej legislatívy je povinnosťou obce zbierať aj viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky.

Tab.č. 2.2.4 Celkové množstvo komunálnych odpadov v tonách v r. 2011 - 2018 a % vytriedenia (klasické zložky)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Celkove množstvo odpadu	474,07	475,35	444,21	426,795	431,28	415,9	510,88	1290,98
Vyseparované množstvo v t -4 povinné zložky	74,66	77,54	79,06	80,22	81,97	89,8	122,4	127,3
% vyseparovania	15,75	16,31	17,80	18,80	19,01	21,59	23,96	9,86

Z predloženej tabuľky vidieť, že u klasických povinných zložiek (papier, sklo, plasty, kovy) každoročne narastá percento vytriedených odpadov oproti celkovému množstvu odpadov, ale narastá aj množstvo všetkých komunálnych odpadov. V roku 2015 sa nedosiahla hodnota 35 % vytriedenia, ako bol vytýčený cieľ v POH do roku 2015.

2.3 Predpokladané množstvo vzniku komunálnych odpadov a drobného stavebného odpadu

Produkcia jednotlivých zložiek komunálnych odpadov v obci Liptovská Lúžna má stúpajúcu tendenciu, ale je dôležité poznamenať, že sa zároveň zvyšuje aj podiel vytriedených a následne zrecyklovaných jednotlivých zložiek komunálnych odpadov. Najväčší podiel zo vzniknutého odpadu na území obce má zmesový komunálny odpad a objemný odpad, ktorý je zneškodňovaný skládkovaním a biologicky rozložiteľný odpad (predpoklad v roku 2020), ktorý bude zhodnotený kompostovaním.

Tab. č. 2.3.1 Predpokladaný vznik jednotlivých prúdov odpadov vo východiskovom roku programu 2016 a v cieľovom roku programu 2020

Kód odpadu	Názov odpadu	Kateg. Odpadu	Rok 2016	Rok 2020	Spôsob nakladania
160103	Opotrebované pneumatiky	O	0	0,1	R3
200101	Papier a lepenka	O	12,14	15	R3
200102	Sklo	O	59,01	60	R5
200103	viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky (kompozity na báze lepenky)	O	2,29	3	R3
200110	Šatstvo	O	2,15	2	R12
200121	Žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	N	0	0	R4
200123	Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky	N	0	0,1	R4
200134	Batérie a akumulátory iné ako uvedené v 20 01 33	O	0	0,1	R4
200140	Kovy	O	9,5	10	R4
200135	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia	N	0	0,05	R4
200136	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako v 200121, 23 a 35	O	5,8	6,5	R4
200139	Plasty	O	9,14	9,5	R3
200201	Biologický rozložiteľný odpad	O	0	400	R3
200301	Zmesový komunálny odpad	O	310,4	400	D1
200304	Kal zo septikov	O	0,95	0,95	R12
200307	Objemný odpad	O	0	25	D1
200308	Drobný stavebný odpad	O	4,52	30	D1
	Odpad spolu		415,9	962,3	
	Z toho zhodnotený		100,98	507,2	
	% zhodnotenia		24,28	52,71	

V zmysle požiadaviek rámcovej smernice o odpade v súvislosti s cieľom dosiahnuť do roku 2020 úroveň recyklácie komunálnych odpadov 50 %, je potrebné vytvoriť účinný systém triedeného zberu minimálne pre nasledovné druhy komunálnych odpadov: papier a lepenka, sklo, plasty, kovy, VKM, biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad, biologicky rozložiteľný kuchynský odpad, jedlé oleje a tuky, drevo, elektroodpad, použité batérie a akumulátory, textil a šatstvo. Pre účely sledovania trendov triedeného zberu sú jednotlivé druhy odpadov zaradené do 5 prúdov: „klasické zložky“ triedeného zberu (papier, plasty, sklo, kovy, viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky), biologicky rozložiteľné komunálne odpady (odpady zo záhrad, kuchynské odpady, jedlé oleje a tuky a drevo), elektroodpad, použité batérie a akumulátory, šatstvo a textil.

3. VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PROGRAMU

Predchádzajúci POH obce Liptovská Lúžna bol vypracovaný na roky 2011 – 2015 a vychádzal z Programu odpadového hospodárstva Žilinského kraja na roky 2011 – 2015. Stanovené ciele pre komunálne odpady boli zamerané na zvýšenie triedenia odpadov z komunálnych odpadov, ako sú papier, sklo, plasty a kovy, ich recyklácia, a tým zníženie komunálnych odpadov ukladaných na skládku.

Ďalším cieľom je znižovanie množstva biologicky rozložiteľných odpadov zneškodňovaných skládkovaním.

Tieto ciele sú rozpracované do nasledovných bodov:

- do roku 2015 zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností, ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možností z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácnosti, najmenej na 35 % hmotnosti takýchto vzniknutých odpadov,
- do roku 2013 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 50 % z celkového množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995,
- do roku 2015 znížiť skládkovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 45 % z celkového množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995,
- do roku 2020 znížiť skládkovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 35 % z celkového množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995.

3.1. Vyhodnotenie cieľov predchádzajúceho programu pre vybrané druhy odpadov

Cieľ:

→ Zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu nielen z domácnosti, ako papier, kovy, plasty a sklo ale aj z iných zdrojov.

Za účelom splnenia cieľa boli prijaté **opatrenia:**

- ▶ Prostredníctvom osvetu zvyšovať povedomie a zapojenosť obyvateľov a ostatné subjekty na území obce do systému triedeného zberu.
- ▶ Ponúknuť právnickým osobám a fyzickým osobám oprávneným na podnikanie zberné nádoby na triedený zber odpadov a ich pravidelný odvoz cez zmluvnú organizáciu.
- ▶ Vykonávať pravidelnú kontrolu zberných nádob u všetkých pôvodcov komunálnych odpadov s cieľom dosiahnuť čo najlepšie zhodnocovanie odpadov.
- ▶ Udržiavať stávajúcu sieť zberných vriec a nádob na triedený zber, príp. ju rozširovať v lokalitách s novou výstavbou.
- ▶ Za účelom predchádzaniu vzniku odpadov zabezpečiť na triedený zber pre rodinné domy vrecia s opätovným použitím.

Vyhodnotenie:

- Obec Liptovská Lúžna každoročne robí osvetu ako správne triediť, a to vydávaním informačných letákov, informovaním na webovej stránke obce, vykonávaním prednášok na základných školách, ale aj osobnou návštevou v organizáciách.
- Obec Liptovská Lúžna občasne vykonáva kontrolu nádob, upozorňuje na nedostatky, vykoná ústny pohovor, príp. zvozcovi zakáže vysypať nádobu, ak sa v nej nachádzajú vyhradené zložky odpadov (plasty, papier, kovy, sklo a viacvrstvové kombinované materiály), kým odpad nevytriedi.
- Obec Liptovská Lúžna ponechalo celý systém zberu vytriedených zložiek komunálnych odpadov. V súčasnosti sa celý systém triedeného zberu zabezpečuje cez Organizáciu zodpovednosti výrobcov, ktorá triedený zber financuje, a teda určuje aj podmienky zberu.

V roku 2015 sa príprava na opätovné použitie a recyklácia odpadu podieľali na celkovom nakladaní s komunálnym odpadom 19,01 %.

Cieľ nebol v roku 2015 splnený.

Cieľ:

→ Znížiť množstvo biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov ukladaných na skládku, aby podiel tejto zložky činil v roku 2015 45% z celkového množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995

Opatrenia:

- ▶ *Vytvárať podmienky, aby na skládku komunálnych odpadov bol ukladany odpad so zníženým obsahom biologicky rozložiteľných odpadov.*
- ▶ *Nadalej podporovať domáce kompostovanie v obci.*

Vyhodnotenie:

- Obec Liptovská Lúžna preferuje predovšetkým domáce kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov vo vlastných kompostovacích zariadeniach.
- Obec Liptovská Lúžna každoročne robí osvetu cez webovú stránku obce, informačnými letákmi o domácom kompostovaní, aby každý vedel, čo môže kompostovať a ako kompostovať.

Cieľ sa priebežne plní.

Cieľ:

→ Znižovať množstvo stavebného odpadu ukladaného na skládku.

Opatrenia:

- ▶ *Pri stavebnom konaní uplatňovať požiadavky odpadového hospodárstva (plochy pre umiestnenie nádob na odpady).*
- ▶ *Požadovať, aby do projektovej dokumentácii pre vydanie stavebného povolenia bol zapracovaný spôsob nakladania s odpadom. Ku kolaudácii stavby stavebník predloží relevantné doklady o spôsobe zhodnotenia alebo zneškodnenia odpadov vzniknutých realizáciou stavby.*
- ▶ *Podporovať využitie neznečistenej výkopovej zeminy a stavebného odpadu na terénne úpravy.*
- ▶ *Znížiť množstvo drobného stavebného odpadu ukladaného na skládku recykláciou a recyklat materiálovo využívať, napr. ako podkladový materiál na miestne komunikácie a iné.*

Vyhodnotenie:

- Tieto opatrenia sú plnené. Každý stavebník je v stavebnom povolení zaviazaný, aby so stavebným odpadom nakladal v súlade s platnou legislatívou a ku kolaudácii musí predložiť doklady, ako s odpadom nakladal.
- Obec Liptovská Lúžna pri zistení, že v zbernej nádobe sa nachádza stavebný odpad, nádoba nie je vyprázdnená, pokiaľ sa odpad nevytriedi.
- Drobný stavebný odpad môžu občania doviesť do zberného dvora v určených dňoch

Cieľ je plnený.

Cieľ:

→ Elektroodpad

Opatrenia:

- ▶ Vytvárať podmienky pre kolektívne organizácie na zber elektroodpadov na území mesta.
- ▶ Poskytnúť zbernú plochu pre výrobcu elektrozariadení alebo organizáciu zastupujúcu výrobcov elektrozariadení.
- ▶ Zvýšiť informovanosť občanov o zákaze ukladania domácich spotrebičov do komunálneho odpadu.
- ▶ Zvýšiť informovanosť občanov o možnosti spätného odberu elektroodpadu.

Vyhodnotenie:

- Obec Liptovská Lúžna vykonáva zber elektroodpadu dvakrát ročne a to v čase jarného a jesenného zberu objemného odpadu.

Cieľ je plnený.

Cieľ:

→ Objemný odpad

Opatrenie:

- ▶ Umožniť občanom obce odovzdávať počas celého roka objemný odpad.

Vyhodnotenie:

- Obec Liptovská Lúžna dvakrát ročne vykonáva zber objemných odpadov, objemný odpad je možné v určitých dňoch do zberného dvora.

Cieľ je plnený.

Cieľ:

→ Batérie a akumulátory

Opatrenie:

- ▶ Poskytnúť zbernú plochu pre výrobcu prenosných batérií a akumulátorov alebo organizáciu zastupujúcu výrobcov prenosných batérií a akumulátorov.

Vyhodnotenie:

- Obec Liptovská Lúžna vykonáva dvakrát ročne jarný a jesenný zber tohto odpadu. Zber tohto odpadu má klesajúcu tendenciu, pretože ľudia sa snažia tento druh odpadu odovzdávať v rámci spätného zberu.

Cieľ je plnený.

Cieľ:

→ *Staré vozidlá*

Opatrenia:

► *Zvýšiť informovanosť občanov o možnosti odovzdať staré vozidlo autorizovanému spracovateľovi starých vozidiel, príp. do zariadenia na zber starých vozidiel.*

Vyhodnotenie:

• Staré vozidlá sa musia podľa zákona o odpadoch odovzdávať autorizovanému spracovateľovi starých vozidiel. Bez odovzdania vozidla spracovateľovi, nemôže byť vozidlo vyradené z evidencie.

Informácie o zariadeniach na zber a spracovanie starých vozidiel je možné nájsť na webovej stránke MŽP SR. Tieto údaje sú povinné poskytnúť aj jednotlivé okresné úrady resp. okresné úrady v sídle kraja, odbory starostlivosti o životné prostredie. O miestach na odovzdávanie starých vozidiel sa verejnosť dozvedá aj z reklamných kampaní podnikateľských subjektov.

Opatrenie splnené.

4. ZÁVAZNÁ ČASŤ PROGRAMU

Závazná časť POH Obce Liptovská Lúžna na roky 2016 – 2020 je strategickým dokumentom určujúcim smerovanie odpadového hospodárstva obce Liptovská Lúžna v stanovenom období. Závazná časť POH obce Liptovská Lúžna je vypracovaná v súlade so Závaznou časťou POH Žilinského kraja, ktorý je strategickým dokumentom odpadového hospodárstva Žilinského kraja na obdobie rokov 2016 až 2020.

Hlavným cieľom POH obce Liptovská Lúžna do roku 2020 je zásadnejšie presadzovanie a dodržiavanie hierarchie odpadového hospodárstva, t.j. predovšetkým predchádzanie vzniku odpadov, zvýšenie recyklácie odpadov a minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie.

V odpadovom hospodárstve je potrebné naďalej uplatňovať princípy blízkosti, sebestačnosti a pri vybraných prúdoch odpadov aj rozšírenú zodpovednosť výrobcov okrem všeobecného princípu „znečisťovateľ platí“. Pri budovaní infraštruktúry odpadového hospodárstva je potrebné uplatňovať požiadavku najlepších dostupných techník (BAT) alebo najlepších environmentálnych postupov (BEP).

Strategickým cieľom odpadového hospodárstva v SR je odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním, obzvlášť pre komunálne odpady.

4.1 Ciele a cieľové smerovanie v nakladaní s komunálnym odpadom prúdmi odpadov a opatrenia na dosiahnutie stanovených cieľov

Cieľ:

→ Zníženie množstvo vzniku komunálnych odpadov, osobitne zníženie zmesového komunálneho odpadu a minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie.

Opatrenia:

▶ Zvýšiť úroveň triedeného zberu pre recyklovateľné druhy komunálnych odpadov, najmä pre papier a lepenku, sklo, plasty, kovy, viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky a biologicky rozložiteľný odpad tak, aby boli splnené ciele pre triedený zber komunálnych odpadov.

▶ Zvýšiť recykláciu stavebných odpadov vrátane ich spätného využitia.

▶ Zlepšiť stav informovanosti obyvateľov a všetkých subjektov pôsobiacich v odpadovom hospodárstve o nevyhnutnosti a možnostiach zberu, opätovného používania a recyklácie odpadov,

▶ Zvýšiť kontrolnú činnosť za účelom dodržiavania právnych predpisov upravujúcich oblasť odpadového hospodárstva.

Cieľ:

→ Zvýšenie podielu triedeného zberu komunálnych odpadov za účelom zvýšenia podielu odpadov určených na recykláciu a iné zhodnotenie.

→ Do roku 2020 zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácnosti, ako papier, kovy, plasty, sklo a viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácnosti, najmenej na 50 % hmotnosti vzniknutých odpadov.

Opatrenia:

▶ Informovať občanov o dôležitosti triedeného zberu, podpora dôsledného triedenia odpadov zo strany občanov,

▶ Uprednostňovať materiálové zhodnotenie odpadov pred zneškodňovaním a vyberať oprávnené organizácie na nakladanie s odpadmi,

▶ Viac implementovať princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov do systému triedeného zberu komunálnych odpadov pre zložky komunálnych odpadov, na ktoré sa uplatňuje princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov,

▶ Po dohode s Organizáciou zodpovednosti výrobcov zabezpečiť dostatočný počet zberných nádob a vriec na triedený zber odpadov, dôsledne označovať zberné nádoby, vrecia na triedený zber odpadov a zabezpečiť pravidelný odvoz zberných nádob a farebných vriec.

Ciele:

- Znižovanie množstva biologicky rozložiteľného odpadu ukladaného na skládku odpadov.
- Na základe požiadaviek smernice 1999/31/ES o skládkach odpadu platí pre biologicky rozložiteľné komunálne odpady cieľ do roku 2020 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 35 % z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995.

Opatrenia:

- ▶ Naďalej u rodinných domov podporovať domáce kompostovanie biologicky rozložiteľného odpadu. Podľa možnosti poskytovať obyvateľom rodinných domov so záhradou biokompostéry.
- ▶ Pokračovať v zavádzaní triedeného zberu biologicky rozložiteľných odpadov z verejnej a súkromnej zelene.
- ▶ Zabezpečovať kontrolu a sústavnú výchovu občanov, aby do nádob na zmesový komunálny odpad nevkladali biologicky rozložiteľné odpady. Zdôrazňovať význam kompostovania biologicky rozložiteľných odpadov.
- ▶ Zabezpečiť materiálové zhodnotenie biologicky rozložiteľných odpadov

4.2 Opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere a o význame značiek na obaloch

Za účelom splnenia cieľov POH Obce Liptovská Lúžna je snahou naďalej zvyšovať environmentálne povedomie všetkých občanov so zameraním na neustále zvyšovanie úrovne triedeného zberu odpadov.

Informovanosť obyvateľov o triedenom zbere

Obec bude naďalej využívať rôzne formy propagácie a to najmä:

- organizovanie odborných prednášok na školách,
- informačná kampaň,
- informačné letáky a ich distribúcia priamo do domácností,
- zverejňovanie informácií o triedenom zbere a aktualizovanom harmonograme zberu na obecnej stránke a distribuovaním do domácností,
- zverejňovanie článkov v miestnej tlači,
- zverejnenie informácií s grafickými značkami na označovanie obalov podľa prílohy č. 14 vyhl. MŽP SR č. 373/2015 Z.z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov.

Na zvýšenie triedeného zberu biologicky rozložiteľných odpadov obec zabezpečí:

- pre podporu domáceho kompostovania:
 - distribúciu informačných materiálov o kompostovaní do všetkých domácností,
 - pri prevzatí biokompostéra občan obdrží informačný leták o domácom kompostovaní,

- zverejňovanie informácií o triedenom zbere biologicky rozložiteľných odpadov na webovej stránke mesta,
- usporiadanie prednášky k systému zberu a pod.

Význam značiek na obaloch

Keďže každý obal je vyrobený z nejakého materiálu, sú na ňom rôzne značky, ktoré nás informujú, ako nakladať s týmto obalom po jeho použití.

Šípky s číslom alebo skratkou nás informujú, z akého materiálu je obal vyrobený. Najviac používané značky a ich význam na obaloch.

Označovanie obalov podľa prílohy č. 14 Vyhlášky MŽPSR č. 373/2015 Z.z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov:

GRAFICKÉ ZNAČKY NA OZNAČOVANIE OBALOV

1. Označenie materiálového zloženia obalov

Materiál	Písomný znak	Číselný znak
Materiály z plastov		
Polyetylén tereftalát	PET	1
Polyetylén veľkej hustoty	HDPE	2
Polyvinylchlorid	PVC	3
Polyetylén malej hustoty	LDPE	4
Polypropylén	PP	5
Polystyrén	PS	6
Materiály z papiera a lepenky		
Vlnitá lepenky	PAP	20
Hladká lepenka	PAP	21
Papier	PAP	22
Materiály z kovov		
Oceľ	FE	40
Hliník	ALU	41
Materiály z dreva		
Drevo	FOR	50
Korok	FOR	51

Materiály z textilu		
Bavlna	TEX	60
Vrecovina, juta	TEX	61
Materiály zo skla		
Bezfarebné sklo	GL	70
Zelené sklo	GL	71
Hnedé sklo	GL	72
Viacvrstvé kombinované materiály (kompozity) C		
Papier a lepenka / rôzne kovy		80
Papier a lepenka / plasty		81
Papier a lepenka / hliník		82
Papier a lepenka / cínový plech		83
Papier a lepenka / plast / hliník		84
Papier a lepenka / plasty / hliník / cínový plech		85
Plasty / hliník		90
Plasty / cínový plech		91
Plasty / rôzne kovy		92
Sklo / plasty		95
Sklo / hliník		96
Sklo / cínový plech		97
Sklo / rôzne kovy		98

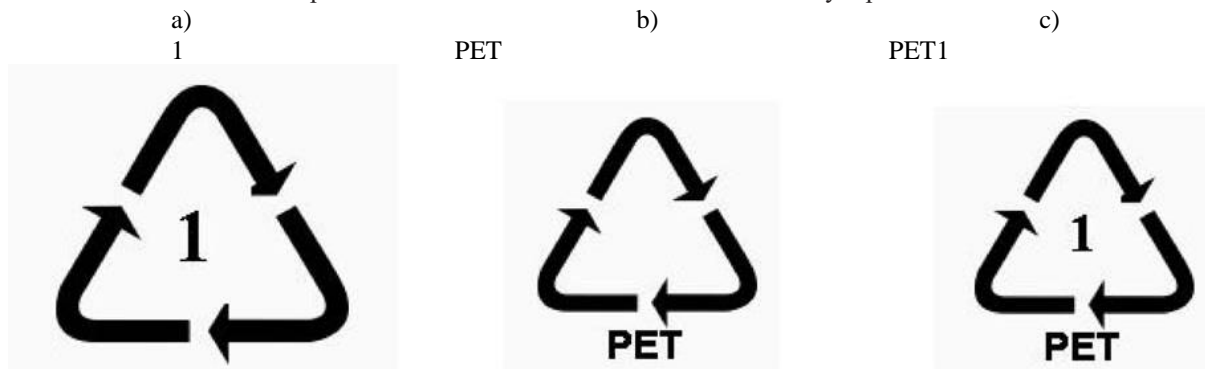
Obal zložený z viacerých rôznych materiálov, ktoré nie je možné od seba ručne oddeliť, je viacvrstvý kombinovaný materiál (kompozit).

Viacvrstvé kombinované materiály sa označujú písomným znakom C/ skratka materiálu, ktorý prevažuje. Napr. obal z vrstvených materiálov - nápojový obal (škatuľa na džús): hlavná zložka je papier (PAP), ďalej vrstva polyetylénu (PE) a vrstva hliníka (ALU), označenie bude C / PAP.

2. Dobrovoľné označenie o spôsobe nakladania s obalom

GRAFICKÉ ZNAČKY NA OZNAČOVANIE OBALOV

1. Možnosti označenia obalu podľa materiálového zloženia v súlade s osobitným pre



2. Značka, ktorá znamená, že obal po použití treba dať do zbernej nádoby.



Ďalšie symboly na obaloch:



Jedna sa o trojuholník tvorený tromi šípkami, ktorý je vo vnútri doplnený číselným kódom. Pod týmto trojuholníkom je ešte uvedený písmenkový kód materiálu. Väčšinou sa jedna o skratky anglických názvov týchto materiálov:

4.3 Údaje o systéme zberu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov a o zabezpečení triedeného zberu komunálnych odpadov

4.3.1 Nakladanie so zmesovým komunálnym odpadom a s drobnými stavebnými odpadmi

Na území obce Liptovská Lúžna je zavedený systém zberu zmesového komunálneho odpadu

a) intervalový zber

b) paušálne poplatnený systém zberu.

Sadba poplatku na rok 2019 sa určuje v zmysle platného VZN č.4/2018.

Obec Liptovská Lúžna zabezpečuje zneškodňovanie zmesových komunálnych odpadov skládkovaním.

4.3.2 Spôsob zberu a prepravy komunálnych odpadov

Obec Liptovská Lúžna má stanovený potrebný počet zberných nádob, frekvenciu vývozov pre jednotlivých pôvodcov zmesových komunálnych odpadov nasledovne:

a) **rodinné domy** - zberné nádoby o objeme 110 l s frekvenciou vývozov 1-krát resp. 2-krát za mesiac (podľa počtu osôb v domácnosti)

b) firmy a podnikatelia – 2-krát do mesiaca

Náklady na zbernú nádobu na zmesový komunálny odpad znáša pôvodca odpadu, ktorý má možnosť objednať a zakúpiť si zbernú nádobu na obecnom úrade.

4.3.3 Nakladanie s objemným odpadom a s odpadom z domácností s obsahom škodlivín

Objemný odpad predstavujú komunálne odpady, ktoré sa svojím objemom nezmestia do klasickej zbernej nádoby na odpad pôvodcu.

Patria sem: nábytok, sedacie súpravy, koberce a pod.

Nepatria sem: zmesový komunálny odpad, drobný stavebný odpad, opotrebované pneumatiky a pod.

Odpady s obsahom škodlivín (nebezpečný odpad, vid' prílohu č. 2)

Patria sem: rozpúšťadlá, staré farby, lepidlá, živice, laky, kyseliny, zásady, fotochemické látky, pesticídy a chemické prípravky na ošetrovanie rastlín a drevín, umelé hnojivá, detergenty (pracie prášky, čistiace prostriedky), drevo obsahujúce nebezpečné látky, handry znečistené olejom, farbami, obaly znečistené nebezpečnými látkami a pod.

Držitelia sú povinní odpad vytriediť z komunálneho odpadu a zabezpečiť ich dočasné bezpečné zhromaždenie

Obec Liptovská Lúžna zabezpečuje dvakrát ročne zber objemných odpadov a oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivých látok na celom území obce, prípadne občania môžu vytriedené zložky odovzdať aj na zbernom dvore..

4.3.4 Zber drobného stavebného odpadu

Patrí sem: zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc, keramiky a pod.

Občan je povinný odpad pred odovzdaním do zberného dvora prednostne vytriediť na jednotlivé zložky: sklo, kovy, plasty, papier a lepenku.

Zber drobného stavebného odpadu sa uskutočňuje formou množstvomého zberu. Triedený zber drobného stavebného odpadu bez obsahu škodlivín sa vykonáva len fyzickou osobou odovzdaním odpadu osobne do zberného dvora v dňoch streda a sobota.

4.3.5 Zber triedeného zberu odpadov

Triedenie odpadov je delenie odpadov podľa druhov, kategórií alebo iných kritérií alebo oddeľovanie zložiek odpadov, ktoré možno po oddelení zaradiť ako samostatné druhy odpadov.

Obec Liptovská Lúžna zabezpečuje kalendárový zber jednotlivých vytriedených zložiek komunálnych odpadov na území obce nasledovne:

a) Zber elektroodpadov z domácností

Patria sem: televízory, rádiá, elektronické hračky, počítačová technika, kancelárska technika, telekomunikačná technika, videá, žiarovky, žiarivky, svietidlá, mobily, ohrievače, kávovary, práčky, chladničky, mrazničky, odstredivky, sušičky, elektromotory, ručné elektrické náradie, atď.

Nepatria sem: plynové variče, vypínače a zásuvky, svetelné reklamy, svetelná signalizácia, kovy, plasty, papier, drevo a iné komunálne odpady.

Obec Liptovská Lúžna vykonáva dvakrát ročne zber elektroodpadu z domácností, resp. občan môže uvedený elektroodpad odovzdať na zbernom dvore

Elektroodpad z domácností je možné odovzdať v režime spätného odberu priamo distribútorovi elektrozariadenia.

b) Zber odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov zbieraných spolu s obalmi

Obec Liptovská Lúžna má uzatvorenú zmluvu s Organizáciou zodpovednosti výrobcov pre odpady z obalov a odpadov z neobalových výrobkov zbieraných spolu s obalmi, ktoré sú súčasťou oddelene zbieraných zložiek komunálnych odpadov.

Na triedený zber odpadov pre rodinné domy sú poskytované špeciálne farebné igelitové vrecia a v obci farebne rozlíšené zberné nádoby s označením zbieranej komodity.

Triedené zložky komunálnych odpadov:

Papier a lepenka

Patria sem: vlnitá lepenka, hladká lepenka, papier, noviny, časopisy, letáky, katalógy, papierové tašky papierové a kartónové obaly, kancelársky papier, obálky, listy, pohľadnice.

Nepatria sem: výrobky z papiera používaného na hygienické a sanitárne účely, jednorazové plienky, cigaretový papier, mastný papier, karbónový kopírovací papier, filtračný papier, dechtovitý alebo asfaltovaný papier a lepenka, vrecia z cementu a iného stavebného materiálu, obaly z masla, viacvrstvové kombinované materiály.

Papier a lepenku ukladať:

Papier sa triedi a ukladá v areáli ZŠ a budovy bývalej školy na vyšnom konci podľa kalendárového zberu a do kontajnera v areáli zberného dvora.

Sklo

Patria sem: sklenené fľaše, sklenené poháre, bezfarebné sklo, zelené sklo, hnedé sklo vrátane tabuľového obločného skla, sklenené obaly od kozmetiky, kávy a pochutín bez plastového vrchnáku.

Nepatria sem: znečistené sklo, autosklo, žiarovky, žiarivky, keramika, zrkadlá, sklo s drôteným výpletom, sklo kombinované s inými látkami .

Sklo ukladať:

- do pridelených zelených plastových vriec, vlastných plastových vriec s označením „Sklo“ a do kontajnera v areáli zberného dvora.

Plasty

Patria sem: PET – polyetyléntereftalát okrem surovín z predlískov a vlákien určených na priemyselné použitie, PE - polyetylén, PP - polypropylén, PVC - polyvinylchlorid, PA – polyamid okrem surovín, vlákien a výrobkov určených na priemyselné použitie, plastové fľaše, plastové tašky a vrecká, plastové obaly od kozmetiky, plastové obaly od aviváže a pracích prostriedkov, plastové obaly od kečupu, fólie.

Plastové fľaše sa ukladajú tak, že sa ich objem zmenší stlačením (vytlačení prebytočného vzduchu).

Nepatria sem: znečistené plasty, podlahové krytiny, obaly znečistené chemikáliami, motorovými olejmi, farbami, guma, kabelky, molitan, polystyrén, znečistené fólie zo stavieb, plasty s prímiesami iných materiálov (napr. hračky), hadice, autoplasty, žalúzie.

Plasty ukladať:

- do pridelených žltých plastových vriec, vlastných plastových vriec s označením „Plast“ a do kontajnera v areáli zberného dvora.

Kovy

Patria sem: meď, bronz, mosadz, hliník, olovo, zinok, železo a oceľ, cín a zmiešané kovy.

Patria sem: plechovky od nápojov, konzervy bez zvyškov jedla, kovové uzávery z jogurtov, uzávery od kompótov, kovové súdky, kovové tuby od pást, hliníkový obal,

Nepatria sem: kovové obaly znečistené zvyškami jedla, farbami a rôznymi chemickými látkami, kovové obaly kombinované s inými materiálmi.

Kovy ukladať:

Kovy sa triedia a ukladajú podľa kalendárového zberu v areáli ZŠ a do kontajnera v areáli zberného dvora.

Viacvrstvé kombinované materiály (kompozity na báze lepenky)

Patria sem: neznečistené viacvrstvé obaly od mlieka, smotany, iných mliečnych výrobkov, ovocných štiav, džúsov, vína a iných nápojov.

Nepatria sem: znečistené nápojové kartóny.

Viacvrstvé kombinované materiály (kompozity na báze lepenky) ukladať:

- do pridelených žltých plastových vriec, vlastných plastových vriec s označením „Plast“ a do kontajnera v areáli zberného dvora.

c) Zber použitých prenosných batérií a akumulátorov a automobilových batérií a akumulátorov

Patria sem: prenosné batérie (gombíkové, tužkové...) do hodínok, hračiek, prenosných osobných počítačov a iných elektrozariadení, automobilové batérie a akumulátory.

Nepatria sem: priemyselné batérie a akumulátory.

Obec Liptovská Lúžna vykonáva dvakrát ročne zber použitých batérií a akumulátorov a automobilových batérií a akumulátorov v čase jarneho a jesenného zberu objemných odpadov a odpadov s obsahom škodlivých látok.

d) Zber jedlých olejov a tukov

Patria sem: oleje a tuky z prípravy jedál, zvyšky nespotrebovaných olejov, prepálené oleje, zvyšky masla a tuku.

Nepatria sem: motorové, hydraulické oleje a oleje a tuky, ktoré neboli určené na konzumáciu.

Fyzické osoby môžu použité jedlé oleje a tuky odovzdať jedenkrát za mesiac, a to pristavením vozidla alebo zbernej nádoby oprávnenej osobe na nakladanie s odpadmi, s ktorou má obec

zmluvu. O dni zberu a prepravy jedlých olejov a tukov a o zbernom mieste obec vopred informuje držiteľa obvyklým spôsobom (miestnym rozhlasom, na úradných informačných tabuliach a na internetovej stránke obce).

e) Zber šatstva a textilu

Patria sem: čisté a suché šatstvo, textil, obuv, posteľná bielizeň, deky a doplnky k oblečeniu.

Nepatria sem: znečistené a poškodené šatstvo, textil a obuv.

Na území obce Liptovská Lúžna sú rozmiestnené na zber šatstva a textilu špeciálne označené zberné nádoby – pri Požiarnej zbrojnici a na priestranstve pred OcU, ktoré sú vyprázdňované podľa potreby.

Náklady na zber znáša organizácia, s ktorou má mesto uzatvorenú zmluvu.

4.3.6 Nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom

Pôvodca biologicky rozložiteľného odpadu, ktorý má vlastný kompostovací zásobník sa čestným prehlásením zaväzuje, že bude riadne kompostovať všetok vzniknutý biologicky rozložiteľný odpad z domácnosti.

Obec Liptovská Lúžna na území obce nezavádza a nezabezpečuje vykonávanie triedeného zberu komunálneho odpadu pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad z domácnosti, pretože je to ekonomicky neúnosné.

4.3.7 Nakladanie s biologicky rozložiteľným kuchynským a reštauračným odpadom od prevádzkovateľa kuchyne

Fyzická osoba – podnikateľ a právnická osoba, ktorá prevádzkuje zariadenie spoločného stravovania (prevádzkovateľ kuchyne) zodpovedá za nakladanie s biologicky rozložiteľným kuchynským a reštauračným odpadom, ktorého je pôvodcom.

Prevádzkovateľ kuchyne hradí všetky náklady spojené so zberom, skladovaním, prepravou a spracovaním vrátane nákladov na zberné nádoby a iné obaly, pretože nie sú súčasťou miestneho poplatku.

Zberné nádoby musia spĺňať požiadavky ustanovené nariadeniami ES č. 1069/2009 o vedľajších živočíšnych produktoch a č. 852/2004 o hygiene potravín.

5. SMERNÁ ČASŤ PROGRAMU

Plánovanie rozvoja infraštruktúry odpadového hospodárstva v POH SR na roky 2016 až 2020 a odpadového hospodárstva v Žilinskom kraji na roky 2016 až 2020 nadväzuje na schválený dokument „Partnerská dohoda o využívaní európskych štrukturálnych a investičných fondov v rokoch 2014 – 2020“ a na schválený Operačný program Kvalita životného prostredia na programové obdobie 2014 – 2020.

5.1 Informácie o dostupnosti zariadení na spracovanie jednotlivých druhov komunálnych odpadov a typy spracovateľských zariadení a spracovanie a recykláciu odpadov

Obec Liptovská Lúžna zabezpečuje zber a prepravu odpadov za účelom ich zhodnotenia, resp. zneškodnenia prostredníctvom Technických služieb Ružomberok a.s..

Zber papiera, skla, plastov, kovov a viacvrstvových kombinovaných materiálov na báze lepenky rodinných domov zbierajú Technické služby Ružomberok a.s. Okrem zberu Technických služieb Ružomberok a.s., sa na území obce Štiavnička sa vykonáva zber papiera v ZŠ. Odpad z papiera sa zhodnocuje firmou Metsa Tissue Slovakia, s.r.o. Žilina, SHP Harmanec, a.s. Harmanec alebo je odpredaný do zahraničia.

Komodity z plastov sú odpredávané na Slovensku do CRH a.s. Rohožník, Strojmasť, s.r.o. Lúky, Enwaste, s.r.o. Zvolen a iným. Do zahraničia – Rumunsko, Poľsko a nevyužiteľné plasty sa dávajú na energetické zhodnotenie cez spoločnosť Ecorec Pezinok.

Kovové odpady sú odovzdávané na spracovanie U.S. Steel Košice, s.r.o., Železiarne Podbrezová. Zahraničnými odberateľmi sú Poľsko, Nemecko a Česko.

Vyzbieraný elektroodpad sa odovzdáva na materiálové zhodnocovanie cez oprávnenú organizáciu rôznym autorizovaným spracovateľom na území Slovenskej republiky.

Odpad zo šatstva a textilu zbiera firma Pomocný Anjel do zberových kontajnerov na textil, ktorý odpad ďalej odovzdáva na materiálové zhodnotenie.

Použitie batérie a akumulátory sú odovzdávané na spracovanie spoločnosti MACH Trade Sereď.

5.2. Údaje o využívaní kampaní na zvyšovanie povedomia obyvateľstva v oblasti nakladania s komunálnymi odpadmi

V súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva je potrebné uskutočňovať zvyšovanie povedomia obyvateľstva a zainteresovanej verejnosti.

Obec Liptovská Lúžna bude organizovať kampane so zameraním na tieto hlavné oblasti:

- predchádzanie vzniku odpadov,
- triedený zber odpadov a biologicky rozložiteľných odpadov vrátane kompostovania,
- predchádzanie vzniku odpadov znížením nadmernej spotreby,
- podpora zberu elektroodpadov, použitých batérií a akumulátorov,

- zvýšenie informovanosti občanov o zákaze zneškodňovania zeleného odpadu spaľovaním,
- výchova a vzdelávanie detí v oblasti odpadov,
- zvýšenie povedomia obyvateľstva o možných zdravotných rizikách zo spaľovania zmesových komunálnych odpadov, plastov a pod.

V záujme zlepšovania povedomia obyvateľov o potrebe predchádzania vzniku odpadov, správneho spôsobu nakladania s komunálnymi odpadmi a o prínosoch triedeného zberu a zhodnocovania odpadov pre životné prostredie Obec Liptovská Lúžna využije nasledovné:

Tab.č.5.2.1 Prehľad informačných kampaní

Spôsob kampane	Termín
Zverejňovanie informácií o nakladaní s jednotlivými druhmi odpadov na internetovej stránke mesta	ročne
Informačné letáky do jednotlivých domácností o nakladaní s jednotlivými druhmi odpadmi	Ročne
Doručovanie harmonogramov zberu komunálnych odpadov do jednotlivých domácností	Ročne
Propagácia triedeného zberu na internetovej stránke obce	Ročne
Vzdelávať detí na ZŠ, ako správne nakladať s odpadmi	Každý školský rok
Preškolovať obyvateľov mesta, ako správne kompostovať bioodpad	Ročne

Obec Liptovská Lúžna sa bude snažiť využívať všetku dostupnú formu výchovy verejnosti k životnému prostrediu.

Okrem toho zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ukladá organizácií zodpovednosti výrobcov povinnosť vykonávať propagačné a vzdelávacie aktivity so zameraním na konečného používateľa o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov triedenom zbere odpadov a predchádzanie vzniku odpadov.

1. Informačná kampaň na podporu triedenia odpadov priamo v domácnosti:

- informačný leták distribuovaný do každej domácnosti – vysvetlenie celého systému odpadového hospodárstva, prospešnosť oddeleného zberu,
- článok na internetovej stránke obce o prospešnosti triedenia odpadu,
- v prípade záujmu usporiadať besedy pre občanov,
- výchova detí – ekologické vzdelávanie, výchova a osвета detskej populácie.

2. Informačná kampaň na podporu domáceho kompostovania:

- prieskum verejnej mienky – anketa o kompostovaní, či majú občania záujem, či potrebujú odbornú pomoc,
- v prípade potreby zabezpečiť prednášku pre verejnosť o kompostovaní,
- informačný leták na vývesnej tabuli na tému kompostovanie,
- letáky do každej domácnosti, alebo odborný článok na tému kompostovanie v regionálnom týždenníku a na internetovej stránke obce.

3. Za účelom eliminácie výskytu čiernych skládok pravidelne zverejňovať na internetovej stránke mesta vytvorené divoké skládky odpadov a toto územie monitorovať. Takéto skládky obsahujú aj nebezpečné odpady, ktoré môžu spôsobiť vážne lokálne poškodenie životného prostredia.

4. Na obecnom úrade Liptovská Lúžna a na internetovej stránke mesta sú celoročne k dispozícii letáky s informáciami o termíne a spôsobe zberu jednotlivých zložiek komunálnych odpadov.

5.3 Rozsah finančnej náročnosti programu

5.3.1 Ročné finančné náklady na odpadové hospodárstvo v obci (rok 2018) predstavujú 30 357 €.

Organizácia zodpovednosti výrobcov hradí náklady na zabezpečenie a vykonávanie systému zberu zložiek odpadov – papier, plasty, kovy, sklo, VKM na báze lepenky.

6. INÉ

6.1 Potvrdenie spracovateľa údajov

6.1.1 Meno spracovateľa programu:

Ing. Jana Hlinická

6.1.2 Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupca

Program odpadového hospodárstva Obce Liptovská Lúžna na roky 2016 -2020 bol schválený Obecným zastupiteľstvom obce Liptovská Lúžna dňa 19.06. 2019 uznesením č. 60/2019.

Ing. Albín Husarčík
starosta obce

7. PRÍLOHOVÁ ČASŤ

7.1 Rozhodnutie správnych orgánov – OUŽP Ružomberok – súhlas na prevádzkovanie zberného dvora č. OU-RK-OSZP-2016/005441-003/OH

7.2 Protokoly o vykonaných kontrolách vo veciach odpadového hospodárstva – neboli

Príloha č. 1 Množstvo komunálnych odpadov v rokoch 2011 – 2018 a spôsob nakladania

Tab.č. 1

Rok	Kód odpad	Názov odpadu	Kategória odpadu	Množstvo v t	Spôsob nakladania
2011	179900	Drobný stavebný odpad	O	42,97	D1
	200101	Papier a lepenka	O	13,45	R3
	200102	Sklo	O	45,1	R5
	200110	Šatstvo	O	5	R12
	200123	Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky	N	0,8	R4
	200136	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako v 200121, 23 a 35	O	2,2	R4
	200139	Plasty	O	9,94	R3
	200140	Kovy	O	6,17	R4
	200301	Zmesový komunálny odpad	O	308,74	D1
	200304	Kal zo septikov	O	39,7	R3
		Odpad spolu		474,07	

Tab.č. 2

Rok	Kód odpad	Názov odpadu	Kategória odpadu	Množstvo v t	Spôsob nakladania
2012	179900	Drobný stavebný odpad	O	37,09	D1
	200101	Papier a lepenka	O	15,06	R3
	200102	Sklo	O	47,1	R5
	200110	Šatstvo	O	4,9	R12
	200123	Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky	N	0,9	R4
	200136	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako v 200121, 23 a 35	O	2,5	R4
	200139	Plasty	O	10,48	R3
	200140	Kovy	O	4,9	R4
	200301	Zmesový komunálny odpad	O	332,27	D1
	200304	Kal zo septikov	O	20,15	R3
		Odpad spolu		475,35	

Tab.č.3

Rok	Kód odpad	Názov odpadu	Kategória odpadu	Množstvo v t	Spôsob nakladania
2013	179900	Drobný stavebný odpad	O	34,24	D1
	200101	Papier a lepenka	O	13,14	R3
	200102	Sklo	O	49,9	R5
	200110	Šatstvo	O	4,2	R12
	200136	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako v 200121, 23 a 35	O	4,5	R4
	200139	Plasty	O	12,06	R3
	200140	Kovy	O	3,96	R4
	200301	Zmesový komunálny odpad	O	317,06	D1
	200304	Kal zo septikov	O	5,15	R3
		Odpad spolu		444,21	

Tab. č. 4

Rok	Kód odpad	Názov odpadu	Kategória odpadu	Množstvo v t	Spôsob nakladania
2014	179900	Drobný stavebný odpad	O	41,99	D1
	150104	Obaly z kovu	O	0,87	R4
	200101	Papier a lepenka	O	12,36	R3
	200102	Sklo	O	50,19	R5
	200110	Šatstvo	O	2,1	R12
	200135	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia	N	0,005	R4
	200136	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako v 200121, 23 a 35	O	4,7	R4
	200139	Plasty	O	13,95	R3
	200140	Kovy	O	3,72	R4
	200301	Zmesový komunálny odpad	O	294,76	
	200304	Kal zo septikov	O	2,15	R3
		Odpad spolu		426,795	

Tab. č. 5

Rok	Kód odpad	Názov odpadu	Kategória odpadu	Množstvo v t	Spôsob nakladania
2015	179900	Drobný stavebný odpad	O	37,16	D1
	160103	Pneumatiky	O	5,4	R3
	200101	Papier a lepenka	O	10,65	R3
	200102	Sklo	O	54,3	R5
	200110	Šatstvo	O	2,25	D13
	200136	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako v 200121, 23 a 35	O	4,7	R4
	200139	Plasty	O	12,91	R3
	200140	Kovy	O	4,11	R4
	200301	Zmesový komunálny odpad	O	299,8	D1
		Odpad spolu		431,28	

Tab. č. 6

Rok	Kód odpad	Názov odpadu	Kategória odpadu	Množstvo v t	Spôsob nakladania
2016	200101	Papier a lepenka	O	12,14	R3
	200102	Sklo	O	59,01	R5
	200103	viacvrstvé kombinované materiály na báze lepenky (kompozity na báze lepenky)	O	2,29	R3
	200110	Šatstvo	O	2,15	R3
	200136	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako v 200121, 23 a 35	O	5,8	R4
	200139	Plasty	O	9,14	R3
	200140	Kovy	O	9,5	R4
	200301	Zmesový komunálny odpad	O	310,4	D1
	200304	Kal zo septikov	O	0,95	R3
	200308	Drobný stavebný odpad	O	4,52	D1
		Odpad spolu		415,9	

Tab. č. 7

Rok	Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu	Množstvo v t	Spôsob nakladania
2017	200101	Papier a lepenka	O	25,49	R3
	200102	Sklo	O	58,21	R5
	200103	viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky (kompozity na báze lepenky)	O	5,31	R3
	200140	Kovy	O	12,86	R4
	200136	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako v 200121, 23 a 35	O	7,12	R4
	200139	Plasty	O	25,68	R3
	200301	Zmesový komunálny odpad	O	307,96	D1
	200307	Objemný odpad	O	12,62	D1
	200308	Drobný stavebný odpad	O	55,63	D1
		Odpad spolu		510,88	

Tab. č. 8

Rok	Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu	Množstvo v t	Spôsob nakladania
2018	200101	Papier a lepenka	O	15,64	R3
	200102	Sklo	O	65,18	R5
	200103	viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky (kompozity na báze lepenky)	O	3,41	R3
	160103	Pneumatiky	O	5,02	R3
	200121	Žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	N	0,002	R3
	200134	batérie a akumulátory iné ako uvedené v 20 01 33	O	0,15	R3
	200140	Kovy	O	11,83	R4
	200136	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako v 200121, 23 a 35	O	13,92	R4
	200139	Plasty	O	34,65	R3
	200201	Biologický rozložiteľný odpad	O	720,86	R3
	200301	Zmesový komunálny odpad	O	378,59	D1
	200307	Objemný odpad	O	24,3	D1
	200308	Drobný stavebný odpad	O	17,43	D1
		Odpad spolu		1290,982	

Príloha č. 2 Katalóg odpadov pre komunálneho odpady

20	KOMUNÁLNE ODPADY (ODPADY Z DOMÁCNOSTÍ A PODOBNÉ ODPADY Z OBCHODU, PRIEMYSLU A INŠTITÚCIÍ) VRÁTANE ICH ZLOŽIEK Z TRIEDENÉHO ZBERU	
20 01	ZLOŽKY KOMUNÁLNYCH ODPADOV Z TRIEDENÉHO ZBERU OKREM 15 01	
20 01 01	papier a lepenka	O
20 01 02	Sklo	O
20 01 03	viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky (kompozity na báze lepenky)	O
20 01 04	obaly z kovu	O
20 01 05	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami vrátane prázdnych tlakových nádob	N
20 01 08	biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad	N
20 01 10	Šatstvo	O
20 01 11	Textílie	O
20 01 13	Rozpúšťadlá	N
20 01 14	Kyseliny	N
20 01 15	Zásady	N
20 01 17	fotchemické látky	N
20 01 19	Pesticídy	N
20 01 21	žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	N
20 01 23	vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhl'ovodíky	N
20 01 25	jedlé oleje a tuky	O
20 01 26	oleje a tuky iné ako uvedené v 20 01 25	N
20 01 27	farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice obsahujúce nebezpečné látky	N
20 01 28	farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice iné ako uvedené v 20 01 27	O
20 01 29	detergenty obsahujúce nebezpečné látky	N
20 01 30	detergenty iné ako uvedené v 20 01 29	O
20 01 31	cytotoxické a cytostatické liečivá	N
20 01 32	liečivá iné ako uvedené v 20 01 31	O
20 01 33	batérie a akumulátory uvedené v 16 06 01, 16 06 02, alebo 16 06 03 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie	N
20 01 34	batérie a akumulátory iné ako uvedené v 20 01 33	O
20 01 35	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti*)	N
20 01 36	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	O
20 01 37	drevo obsahujúce nebezpečné látky	N
20 01 38	drevo iné ako uvedené v 20 01 37	O
20 01 39	Plasty	O
20 01 40	Kovy	O
20 01 40 01	meď, bronz, mosadz	O
20 01 40 02	Hliník	O
20 01 40 03	Olovo	O
20 01 40 04	Zinok	O
20 01 40 05	železo a oceľ	O
20 01 40 06	Cín	O
20 01 40 07	zmiešané kovy	O
20 01 41	odpady z vymetania komínov	O

20 01 99	odpady inak nešpecifikované	
20 02	ODPADY ZO ZÁHRAD A Z PARKOV VRÁTANE ODPADU Z CINTORÍNOV	
20 02 01	biologicky rozložiteľný odpad	0
20 02 02	zemina a kamenivo	0
20 02 03	iné biologicky nerozložiteľné odpady	0
20 03	INÉ KOMUNÁLNE ODPAD	
20 03 01	zmesový komunálny odpad	0
20 03 02	odpad z trhovísk	0
20 03 03	odpad z čistenia ulíc	0
20 03 04	kal zo septikov	0
20 03 06	odpad z čistenia kanalizácie	0
20 03 07	objemný odpad	0
20 03 08	drobný stavebný odpad	0
20 03 09	Komunálne odpady inak nešpecifikované	